

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ**

ПРОЄКТ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

**«Теорія і методика навчання: Українська мова і література та англійська мова»
ступінь вищої освіти - бакалавр
галузь знань 01 «Освіта/Педагогіка»
спеціальність 014 «Середня освіта (Українська мова і література)»
професійна кваліфікація: учитель української мови і літератури
та англійської мови**

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова вченої ради

_____/ Клименко Л. П. /
(протокол № _____ від « ____ » _____ 2020 р.)

Освітня програма вводиться в дію з 01.09.2020 р.

Ректор

_____/ Клименко Л. П. /
(наказ № _____ від « ____ » _____ 2020 р.)

Миколаїв – 2019 р.

**ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми**

Ступінь вищої освіти	бакалавр
Галузь знань	01 «Освіта/ Педагогіка»
Спеціальність	014 «Середня освіта (Українська мова і література)»

«ПОГОДЖЕНО»

Перший проректор
ЧНУ ім. Петра Могили
_____ Н.М. Іщенко
«___» _____ 2020 р.

Директор Інституту
філології
ЧНУ ім. Петра Могили
_____ О.В. Пронкевич
«___» _____ 2020 р.

Керівник розробки:
завідувач кафедри
української філології, теорії та історії
літератури
ЧНУ ім. Петра Могили
_____ Т.П. Шестопалова
«___» _____ 2020 р.

РОЗРОБЛЕНО І ВНЕСЕНО

Керівник закладу-розробника

Ректор ЧНУ імені Петра Могили
_____ Л. П. Клименко

**Керівник робочої групи
(гарант освітньої програми)**

Кандидат педагогічних наук,
доцент
_____ Т. А. Денищич

ПЕРЕДМОВА

1. РОЗРОБЛЕНО:

Робочою групою Чорноморського національного університету ім. Петра Могили в складі:

- Шестопалова Тетяна Павлівна – доктор філологічних наук, професор, в.о. завідувача кафедри української філології, теорії та історії літератури.
- Денищич Тетяна Альбертівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри української філології, теорії та історії літератури (гарант освітньої програми).
- Пономаренко Сергій Сергійович – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української філології, теорії та історії літератури.

2. ЗАТВЕРДЖЕНО:

Вченою радою Чорноморського національного університету ім. Петра Могили (Протокол №__ від «__» _____ 2019 р.)

3. УВЕДЕНО В ДІЮ:

Наказом ректора Чорноморського національного університету ім. Петра Могили (Протокол №__ від «__» _____ 2019 р.)

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності 014 «Середня освіта (Українська мова і література)»

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Чорноморський національний університет імені Петра Могили, Інститут філології
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр. Учитель української мови і літератури та англійської мови
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Теорія і методика навчання: Українська мова і література та англійська мова»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання – 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Акредитована МОН України
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, QF-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	На основі повної загальної середньої освіти
Мови викладання	Українська, англійська
Термін дії освітньої програми	До 1 липня 2027 року
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://chmnu.edu.ua/training-information-base-filology/
2 – Мета освітньої програми	
Формування загальних та фахових компетентностей майбутніх учителів української мови і літератури та англійської мови для розв’язання складних професійних завдань та практичних проблем освітнього й науково-дослідницького характеру в галузі сучасної філології, педагогіки та методики середньої освіти; здатності до креативної науково-педагогічної діяльності в умовах закладів загальної середньої освіти.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	01 Освіта/Педагогіка», 014 «Середня освіта (Українська мова і література)»
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма підготовки бакалаврів з акцентом на формування здатності організовувати та здійснювати освітній процес з української мови і літератури та англійської мови в закладах загальної середньої освіти.
Основний фокус освітньої	Акцент робиться на формуванні та розвитку

програми та спеціалізації	професійних компетентностей у сфері педагогічної та філологічної науки; на вивченні її базових історичних, теоретичних та методичних положень, на організаційних та практичних інструментах гуманітарної галузі, на коректному методичному застосуванні набутих знань, умінь використання новітніх інформаційно-комунікаційних, цифрових, проектних, тренінгових технологій у педагогічній діяльності.
Особливості програми	Програма комбінована (академічно-прикладна), зорієнтована на оптимальне освітнє сполучення компетентностей, які забезпечують конкурентоздатність випускників на сучасному ринку праці й одночасно ґрунтовну підготовку для продовження навчання на ступінь магістра
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Сферою діяльності випускників, які отримали диплом бакалавра зі спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література), є педагогічна діяльність у закладах загальної середньої освіти, що забезпечено наявністю в освітньо-професійній програмі циклу психолого-педагогічних та методичних дисциплін, а також проходження педагогічної практики; діяльність у друкованих та електронних засобах масової інформації, у різноманітних вітчизняних та міжнародних фондах, спілках, фундаціях гуманітарного спрямування, здійснювати підтримку культурних і мистецьких заходів, організовувати позакласну та позашкільну виховну роботи з дітьми українською й англійською мовами.
Подальше навчання	Особа, яка здобула вищу освіту першого (бакалаврського) рівня, має право продовжити навчання за другим (магістерським) рівнем.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Основними підходами до навчання є студентоцентричний, компетентнісний та проблемно-орієнтований. Провідні методи навчання – проблемний, частково-пошуковий, дослідницький. Викладання та навчання здійснюється у формі лекцій, зокрема інтерактивних та мультимедійних, практичних

	занять (традиційних та інноваційних), самостійного навчання. Студенти залучаються до активної дослідницької й педагогічної діяльності.
Оцінювання	Оцінювання якості засвоєння освітньо-професійної програми проводиться за кредитно-трансферною системою організації навчального процесу (ECTS) та включає поточний та підсумковий контроль знань. Поточне оцінювання проводиться на семінарських та практичних заняттях у вигляді усного та письмового опитування, тестового контролю, творчих і контрольних робіт тощо. Підсумковий контроль: семестровий контроль (підсумкова контрольна робота, залік, диференційований залік, екзамен) та атестація (державний атестаційний екзамен).
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій і методів освітніх наук і характеризується комплексністю й визначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу в основній (базовій) середній школі.
Загальні компетентності (ЗК)	
ЗК 1	Знання й розуміння предметної сфери та розуміння професійної діяльності.
ЗК 2	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), діяти соціально відповідально та свідомо.
ЗК 3	Здатність свідомо визначати цілі власного професійного й особистісного розвитку, організувати власну діяльність, працювати автономно та в команді.
ЗК 4	Здатність до пошуку, оброблення, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних джерел, у т. ч. англійською мовою.
ЗК 5	Здатність застосовувати набуті знання та вміння в практичних ситуаціях.
ЗК 6	Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 7	Здатність до писемної та усної комунікації в різних ситуаціях професійного й особистісного спілкування засобами державної та іноземної мов.
ЗК 8	Здатність проводити дослідницьку роботу, визначати цілі та завдання, обирати методи дослідження, аналізувати результати.
ЗК 9	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми з відповідною аргументацією, генерувати нові ідеї.
ЗК 10	Здатність критично оцінювати й аналізувати власну освітню та професійну діяльність.
ЗК 11	Здатність використовувати інформаційно-комунікаційні технології в освітній і професійній діяльності.
Фахові компетентності (ФК)	
ФК 1	Володіння спеціальними знаннями загальних і часткових теорій мовознавства та літературознавства, наукових шкіл і напрямів філологічних досліджень.
ФК 2	Здатність реалізовувати сучасні підходи до організації та здійснення освітнього процесу згідно з вимогами педагогіки, психології, вікової палеології, а також відповідно до норм безпеки життєдіяльності.
ФК 3	Здатність формувати в учнів предметні компетентності, застосовуючи сучасні підходи, методи й технології навчання української мови та літератури, англійської мови.
ФК 4	Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з української мови та літератури, англійської мови.
ФК 5	Здатність до критичного аналізу, діагностики та корекції власної педагогічної діяльності з метою підвищення ефективності освітнього процесу.
ФК 6	Здатність здійснювати професійну діяльність українською та англійською мовами, спираючись на знання організації мовних систем, законів їхнього розвитку, сучасних норм їх використання.

ФК 7	Здатність використовувати потенціал полілінгвальної підготовки для ефективного формування предметних компетентностей учнів.
ФК 8	Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії української мови, англійської мови, теорії та історії української літератури в процесі навчання.
ФК 9	Здатність орієнтуватися в літературному процесі в історико-культурному контексті та використовувати знання української та англійської мов, української літератури для формування національної свідомості, культури, ціннісних орієнтацій учнів.
ФК 10	Здатність інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища, використовувати різні методи й методики аналізу тексту.
ФК 11	Здатність взаємодіяти зі спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, застосовувати перспективний практичний досвід і мовно-літературний контекст для реалізації освітніх цілей.
7 – Програмові результати навчання	
<i>Знання та розуміння</i>	
ПРН 1	Базові знання основних розділів мовознавства і літературознавства.
ПРН 2	Базові знання наук з циклу загальної підготовки в обсязі, необхідному для освоєння загальнопрофесійних дисциплін.
ПРН 3	Знання державного стандарту загальної середньої освіти, навчальних програм з української мови, літератури, англійської мови для ЗНЗ та практичних шляхів їхньої реалізації в різних видах урочної та позаурочної діяльності.
ПРН 4	Базові знання в галузі наукових досліджень, а також медійної грамотності та проектних умінь.

ПРН 5	Базові знання основних тенденцій методики викладання української мови й літератури, англійської мови в середніх навчальних закладах.
ПРН 6	Базові знання сучасних технологій (у т. ч. технологій ІКТ) та інструментальних засобів вивчення української мови та літератури й англійської мови в навчальній діяльності, частково-пошукових видах роботи.
ПРН 7	Базові знання про основні етапи розвитку й сучасний стан української, англійської літературної мов.
ПРН 8	Уміння аналізувати, діагностувати та корегувати власну педагогічну діяльність з метою підвищення ефективності освітнього процесу.
ПРН 9	Знання мовних норм, соціокультурної ситуації розвитку української та англійської мов, особливостей використання мовних одиниць у певному контексті.
ПРН 10	Здатність використовувати знання й уміння з теоретичної граматики, теоретичної фонетики, лексикології, стилістики для іншомовного комунікативного спілкування англійською мовою.
ПРН 11	Базові знання про інформаційні ресурси (де вони розміщені, як можна отримати до них доступ і як можна їх використовувати з метою підвищення ефективності професійної діяльності).
<i>Застосування знань та розуміння (уміння):</i>	
ПРН 12	Критично оцінювати власну навчальну та навчально-наукову, частково-пошукову діяльність і робити висновки щодо самоосвіти, саморозвитку й професійного самовдосконалення.
ПРН 13	Демонструвати належний рівень володіння українською та англійською мовами в писемній та усній формах, зокрема в професійному спілкуванні; презентувати результати навчання й дослідницьких спроб цими мовами.
ПРН 14	Застосовувати елементи й певні рівні сучасних методик і технологій, зокрема інформаційних, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості наукового дослідження.

ПРН 15	Керуватися у своїй діяльності принципами толерантності, діалогу, співробітництва та емпатійної культури.
ПРН 16	Здатність презентувати написані тексти та усно робити презентації українською, англійською мовами.
ПРН 17	Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.
ПРН 18	Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії в професійному колективі.
ПРН 19	Характеризувати теоретичні та практичні аспекти конкретної філологічної / педагогічної / методичної галузі.
ПРН 20	Здійснювати науковий аналіз мовного й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням класичних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.
ПРН 21	Дотримуватися принципів академічної доброчесності.
ПРН 22	Здатність працювати результативно індивідуально в групах задля опрацювання певних завдань і формування коректних висновків.
ПРН 23	Знання вимог до безпеки життєдіяльності й готовність до охорони життя й здоров'я учнів в освітньому процесі та позаурочній діяльності.
ПРН 24	Здатність передати знання з української мови, літератури, англійської мови школярам.
Формування суджень	
ПРН 25	Здатність висловлювати й аргументувати свою думку стосовно конкретних питань мовознавства й літературознавства.
ПРН 26	Здатність усвідомлювати й дотримуватися етичних норм поведінки.
ПРН 27	Здатність встановлювати й осмислювати елементарні міждисциплінарні зв'язки.
ПРН 28	Здатність переглядати свої погляди й судження та міняти спосіб дій за наявності переконливих аргументів.

ПРН 29	Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань і власну точку зору як фахівцям, так і учням.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Усі науково-педагогічні працівники, що забезпечують освітньо-професійну програму за кваліфікацією, відповідають профілю й напрямку дисциплін, що викладаються, мають необхідний стаж педагогічної роботи та досвід практичної роботи. У процесі організації навчального процесу залучаються професіонали з досвідом управлінської / дослідницької / творчої роботи / та/або роботи за фахом та іноземні викладачі. Відбувається обмін студентами.</p> <p>90% професорсько-викладацького складу, задіяного до викладання професійно-орієнтованих дисциплін, мають наукові ступені та/або вчені звання за відповідною або спорідненими спеціальностями.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Матеріально-технічне забезпечення дозволяє повністю забезпечити освітній процес протягом усього циклу підготовки за освітньою програмою. Стан приміщень засвідчено санітарно-технічними паспортами, що відповідають чинним нормативним актам.</p> <p>Використання комп'ютерних класів з потужними комп'ютерами та сучасним програмним забезпеченням. Комп'ютеризовані робочі місця в науковій бібліотеці надають можливість доступу до інтернету та локальної мережі як бібліотеки, так і університету в цілому, а також корпоративних каталогів (спільно з бібліотеками провідних ЗВО України та світу).</p> <p>Студенти мають змогу користуватися власними ПК з безкоштовною можливістю доступу до мережі інтернет через бездротовий зв'язок (Wi-Fi).</p>

<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>У Чорноморському національному університеті ім. Петра Могили функціонує потужна система бібліотечно-інформаційного забезпечення, що використовує спектр функцій системи LitPro (власна розробка), усі користувачі бібліотеки (студенти, викладачі, науковці) можуть отримати динамічну інформацію щодо наявності базової, іншої рекомендованої літератури та її розміщення, а також мають можливість здійснювати доступ до оцифрованих повнотекстових копій навчальної та методичної літератури. Використання в навчальному процесі системи Moodle. Наявність авторських розробок (підручників, навчальних посібників, методичних матеріалів) професорсько-викладацького складу.</p>
<p>9 – Академічна мобільність</p>	
<p>Національна мобільність</p>	<p>кредитна</p> <p>Навчання за кредитно-трансферною системою. Обсяг 1 кредиту – 30 годин.</p> <p>Національна кредитна мобільність забезпечується двосторонніми договорами між Чорноморським національним університетом та університетами України: Інститут мовознавства НАН України, Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України, Національний університет «Києво-Могилянська академія», Київський університет ім. Бориса Грінченка, Донецький національний університет ім. В. Стуса, Луганський національний університет ім. Тараса Шевченка, Донбаський державний педагогічний університет.</p>

Міжнародна мобільність	кредитна Укладено двосторонні угоди між Чорноморським національним університетом імені Петра Могили та вищими навчальними закладами країн-партнерів: Університет Ка Фоскарі (Ca' Foscari University of Venice), Державна вища східноєвропейська школа в Перемишлі (ДВСШ) (Wyższej Szkoły Wschodnioeuropejskiej w Przemyślu), Поморська Академія в Слупську (Akademia Pomorska w Słupsku), Університет Саарланду (Universität des Saarlandes), Софійський університет ім. Климента Охридського (м. Софія, Болгарія), Технічний університет (м. Габрово, Болгарія), Шуменський університет (м. Шумен, Болгарія), Варненський економічний університет (м. Варна, Болгарія).
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	У межах ліцензованого обсягу спеціальності за умов попередньої мовленнєвої підготовки.

2. Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонентів ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОП			
<i>Цикл загальної підготовки</i>			
ОЗП 1	Історія і культура України	4	Залік
ОЗП 2	Безпека життєдіяльності та основи охорони праці	3	Диференційований залік
ОЗП 3	Інформаційні технології в освітньому процесі	3	Залік
ОЗП 4	Основи наукових досліджень	3	Залік
ОЗП 5	Філософія	3	Іспит
<i>Цикл професійної підготовки</i>			
ОПП 1	Українська усна народна творчість	3	Іспит
ОПП 2	Вступ до мовознавства	3	Іспит
ОПП 3	Майстерність володіння художнім словом	3	Залік
ОПП 4	Практикум з української мови і культури мовлення	4,5	Залік
ОПП 5	Вікова і педагогічна психологія	3	Іспит
ОПП 6	Вступ до літературознавства	4	Іспит
ОПП 7	Англійська мова: практичний курс і практика перекладу	19,5	Іспит
ОПП 8	Історія української літератури	28	Іспит
ОПП 9	Сучасна українська мова	34	Іспит
ОПП 10	Соціолінгвістика і діалектологія української мови	5	Іспит
ОПП 11	Загальна та шкільна педагогіка	5,5	Іспит
ОПП 12	Історична граматики української мови	6,5	Іспит
ОПП 13	Стилістика української мови	4	Іспит
ОПП 14	Методика навчання української мови	3	Іспит
ОПП 15	Методика навчання української літератури	3,5	Іспит
ОПП 16	Методика навчання англійської мови	3	Іспит

ОПП 17	Навчальна практика – 1 (літня філологічна школа)	3	Диференційований залік
ОПП 18	Навчальна практика – 2 (психолого-педагогічна практика в ЗЗСО)	7,5	Диференційований залік
ОПП 19	Активна педагогічна практика в ЗЗСО – 1 (методика навчання української мови)	7,5	Диференційований залік
ОПП 20	Активна педагогічна практика в ЗЗСО – 2 (методика навчання української літератури)	7,5	Диференційований залік
ОПП 21	Активна педагогічна практика в ЗСО – 3 (методика навчання англійської мови)	6	Диференційований залік
ОПП 22	АЕ: українська мова і література з методиками навчання		
ОПП 23	АЕ: англійська мова з методикою навчання		
ОПП 24	ОЛ: Українська мова і література з методиками навчання		
ОПП 25	ОЛ: Англійська мова з методикою навчання		
Загальний обсяг обов'язкових компонентів		180	
Вибіркові компоненти ОП			
<i>Цикл загальної підготовки</i>			
ВЗП 1	Дисципліна вільного вибору студента – 1	3	Залік
	Правове обґрунтування освітянської та дослідницької діяльності		
	Риторика популізму та сучасний політичний дискурс		
	Основи соціальної інклюзії та конфліктологія		
	Великі книги та ідеї		
	Образ України в мистецьких практиках		
	Іміджбілдинг та естетика візуальної культури		
ВЗП 2	Дисципліна вільного вибору студента – 2	3	Залік
	Критичний дискурс-аналіз у медіакомунікаціях		
	Мовний портрет успішної особистості		
	Основи психолінгвістика		
	Історія мов і мовно-культурної політика		
	Експресивність у мові та мовленні		
	Англійська мова за межами англосаксонського світу		

ВЗП 3	Дисципліна вільного вибору студента – 3:	3	Залік
	Психоаналіз і літературознавство		
	Казки в сучасній культурі		
	Інтермедіальний вимір літературознавчих студій		
	Фантастика і фантастичне в літературі й культурі		
	Література і культура Північного Причорномор'я		
	Література в сучасних комунікативних умовах		
ВЗП 4	Дисципліна вільного вибору студента – 4	3	Залік
	Переклад як культурне явище в діахронії і синхронії		
	Переклад кінопродукції та комп'ютерних ігор		
	Корпоративне лідерство: комунікативні техніки		
	Креативне письмо українською мовою та сторителінг		
	Тайм-менеджмент, самоорганізація та розвиток		
	Перекладацький скоропис		
Загальний обсяг вибірових компонентів		12	
	Фізичне виховання		Залік
<i>Цикл професійної підготовки</i>			
ВПП 1	Дисципліна – 1:	16	Іспит
	Зарубіжна література західноєвропейських країн		
	Зарубіжна література країн Сходу		
ВПП 2	Дисципліна – 2:	3	Залік
	Сучасний літературний процес		
	Жанрові трансформації в українській літературі		
ВПП 3	Дисципліна – 3:	3	Залік
	Міжкультурна комунікація: теорія і практика		
	Основи теорії мовленнєвої діяльності		

ВПП 4	Дисципліна – 4:	3	Залік
	Типи лінгвістичного аналізу в шкільному курсі української мови		
	Теорія віршування та аналіз поетичного тексту в шкільному курсі української мови		
ВПП 5	Дисципліна – 5:	3	Залік
	Сучасні методи дистанційної освіти		
	Сучасні дидактичні системи		
ВПП 6	Дисципліна – 6:	3	Іспит
	Історія української літературної мови		
	Етнолінгвістика і контакти української мови з мовами-сусідами		
ВПП 7	Дисципліна – 7:	6,5	Залік
	Творче письмо й читання (англійською мовою)		
	Ділова англійська мова		
ВПП 8	Дисципліна – 8:	3	Іспит
	Порівняльне літературознавство		
	Дитяча література й виразне читання		
ВПП 9	Дисципліна – 9:	3	Залік
	Риторика		
	Критичне мислення і медіаграмотність		
ВПП 10	Дисципліна – 10:	4,5	Залік
	Історія літературної критики		
	Літературне джерелознавство і текстологія		
Загальний обсяг вибіркового компонента		48	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

2.2. Структурно-логічна схема ОП (Додаток 1)

Програма підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 014 «Середня освіта (Українська мова і література)» ступеня «Бакалавр» загальним обсягом 240 кредитів ECTS передбачає оволодіння студентами 38 навчальними дисциплінами, проходження системи практик: навчальної практики – 1 (літня філологічна школа), активної педагогічної практики в ЗЗСО – 1 (методика навчання англійської мови та методика виховної роботи), навчальної практики – 2 (психолого-педагогічна практика в ЗЗСО), активної педагогічної практики в ЗЗСО – 1 (методика навчання української мови), активної педагогічної практики в ЗЗСО – 2 (методика навчання української літератури), активної педагогічної практики в ЗЗСО – 3 (методика навчання англійської мови) та проведення підсумкової атестації у формі 2-х атестаційних іспитів.

Обов'язкова частина навчального плану має обсяг 180 кредитів ECTS (75%) і включає 21 дисципліну (148,5 кредиту), системи практик, зазначених вище (31,5 кредиту). В обов'язковій частині передбачено 5 навчальних дисциплін циклу загальної підготовки (ОЗП) (16 кредитів), 16 навчальних дисциплін циклу професійної підготовки (ОПП) (132,5 кредиту), а також системи практик (31,5 кредиту).

Вибіркова частина навчального плану має обсяг 60 кредитів ECTS (25%) й охоплює 4 дисципліни циклу загальної підготовки (12 кредитів), які є обов'язковими для всіх студентів, та 10 дисциплін циклу професійної підготовки (48 кредитів).

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми спеціальності 014 «Середня освіта (Українська мова і література)» проводиться у формі атестаційних іспитів. Після атестації випускник отримує документ встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням освітньої кваліфікації «Учитель української мови і літератури та англійської мови» за освітньою програмою «Теорія і методика навчання: Українська мова і література та англійська мова».

Атестація здійснюється відкрито й публічно.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

Таблиця 4.1

	ОЗП 1	ОЗП 2	ОЗП 3	ОЗП 4	ОЗП 5	ОПП 1	ОПП 2	ОПП 3	ОПП 4	ОПП 5	ОПП 6	ОПП 7	ОПП 8	ОПП 9	ОПП 10	ОПП 11	ОПП 12	ОПП 13	ОПП 14	ОПП 15	ОПП 16
ЗК 1							+	+	+	+	+	+	+	+		+		+	+	+	+
ЗК 2	+	+			+					+					+	+					
ЗК 3			+	+															+	+	+
ЗК 4			+	+								+									
ЗК 5								+	+						+						
ЗК 6			+	+			+				+				+						
ЗК 7				+	+			+	+					+	+			+			
ЗК 8				+											+				+	+	+
ЗК 9										+									+	+	+
ЗК 10															+				+	+	+
ЗК 11			+																+	+	+
ФК 1				+			+				+		+	+	+		+				
ФК 2		+								+						+					
ФК 3																			+	+	+
ФК 4																			+	+	+
ФК 5										+						+			+	+	+
ФК 6							+				+	+		+	+		+	+			
ФК 7												+			+						
ФК 8						+	+				+	+	+	+			+	+			
ФК 9	+				+	+					+		+	+							
ФК 10				+			+						+	+	+			+			
ФК 11	+							+	+	+		+			+				+	+	+

Таблица 4.2

	ОПП 17	ОПП 18	ОПП 19	ОПП 20	ОПП 21	ОПП 22	ОПП 23	ОПП 24	ОПП 25	ВЗП 1	ВЗП 2	ВЗП 3	ВЗП 4	ВЗП 1	ВПП 2	ВПП 3	ВПП 4	ВПП 5	ВПП 6	ВПП 7	ВПП 8	ВПП 9	ВПП 10
ЗК 1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				+	+		+	+	+	+	+		
ЗК 2			+	+	+					+								+					
ЗК 3	+	+	+	+	+					+			+						+				+
ЗК 4								+	+			+	+				+		+	+			+
ЗК 5	+	+	+	+	+	+	+			+							+						+
ЗК 6								+	+				+						+				
ЗК 7	+	+	+	+	+	+	+			+			+			+							+
ЗК 8										+	+	+		+	+		+		+		+		+
ЗК 9	+	+	+	+	+					+	+								+				
ЗК 10																							
ЗК 11	+	+	+	+	+																		
ФК 1						+	+	+	+		+	+		+	+	+			+		+		+
ФК 2	+	+	+	+	+													+					
ФК 3	+	+	+	+	+												+						
ФК 4	+	+	+	+	+																		
ФК 5	+	+	+	+	+													+					
ФК 6																	+			+		+	
ФК 7													+			+				+			
ФК 8						+	+	+	+			+	+	+	+	+			+	+	+		
ФК 9						+	+					+		+	+					+		+	+
ФК 10						+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+		+		+
ФК 11	+									+				+	+	+				+	+	+	+

**5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
відповідними компонентами освітньої програми**

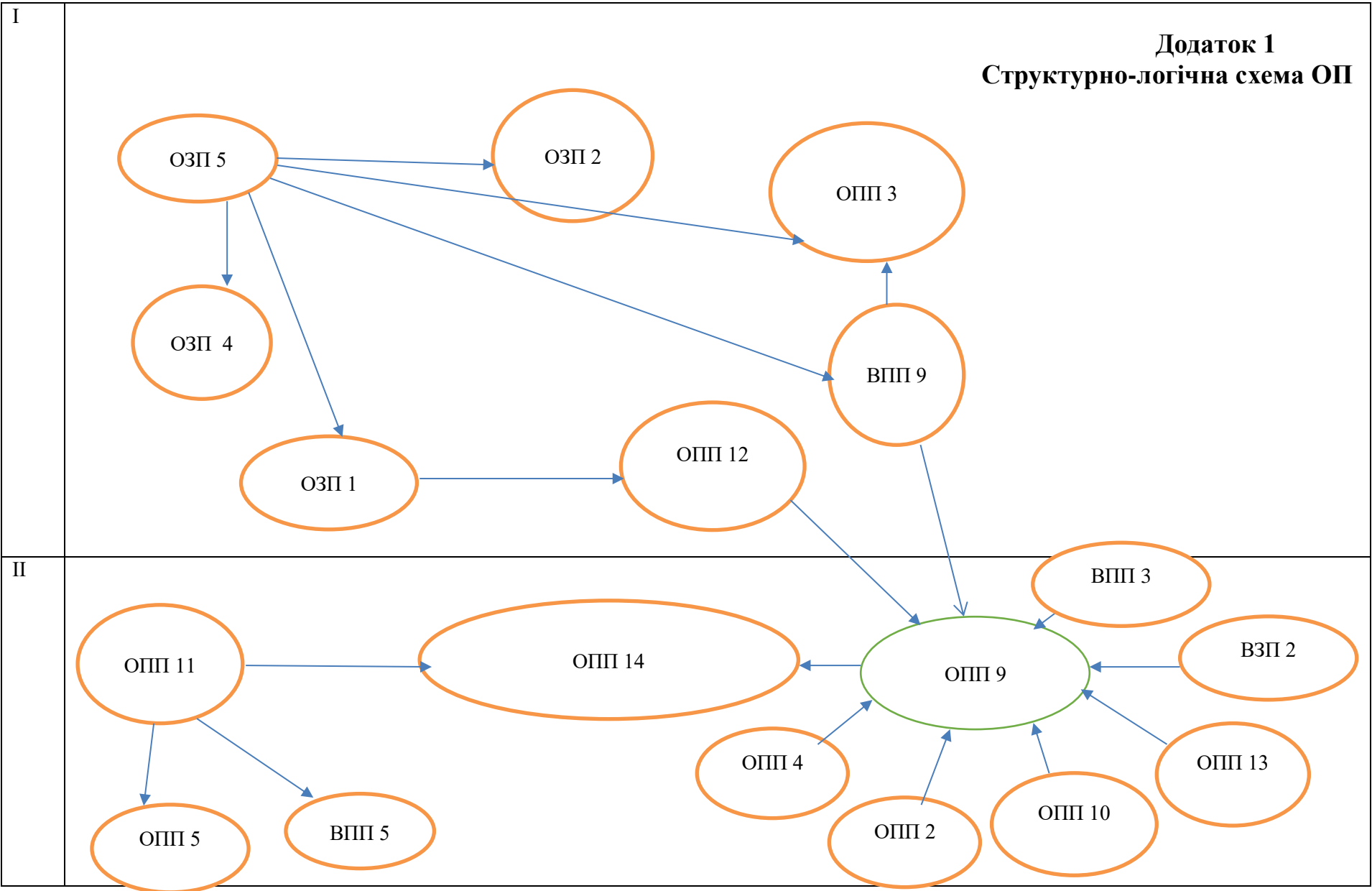
Таблиця 5.1

	ОЗП 1	ОЗП 2	ОЗП 3	ОЗП 4	ОЗП 5	ОПП 1	ОПП 2	ОПП 3	ОПП 4	ОПП 5	ОПП 6	ОПП 7	ОПП 8	ОПП 9	ОПП 10	ОПП 11	ОПП 12	ОПП 13	ОПП 14	ОПП 15	ОПП 16
ПРН 1						+	+		+		+		+	+	+			+			
ПРН 2	+	+	+	+	+			+	+												
ПРН 3																+			+	+	+
ПРН 4			+	+											+						
ПРН 5																			+	+	+
ПРН 6			+	+																	
ПРН 7							+		+			+		+	+		+	+			
ПРН 8										+						+			+	+	+
ПРН 9									+			+		+	+			+			
ПРН 10												+									
ПРН 11			+																		
ПРН 12				+				+							+			+	+		+
ПРН 13								+	+			+		+	+			+			
ПРН 14			+												+			+	+	+	+
ПРН 15															+			+			
ПРН 16			+					+	+									+	+	+	+
ПРН 17								+	+						+			+			
ПРН 18										+											
ПРН 19				+			+			+	+		+	+	+	+	+	+	+		+
ПРН 20				+		+	+				+	+	+	+	+		+	+			
ПРН 21	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 22	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 23		+																			
ПРН 24																			+	+	+
ПРН 25				+		+	+				+	+	+	+							
ПРН 26	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+		+	+	+
ПРН 27	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 28	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 29				+		+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

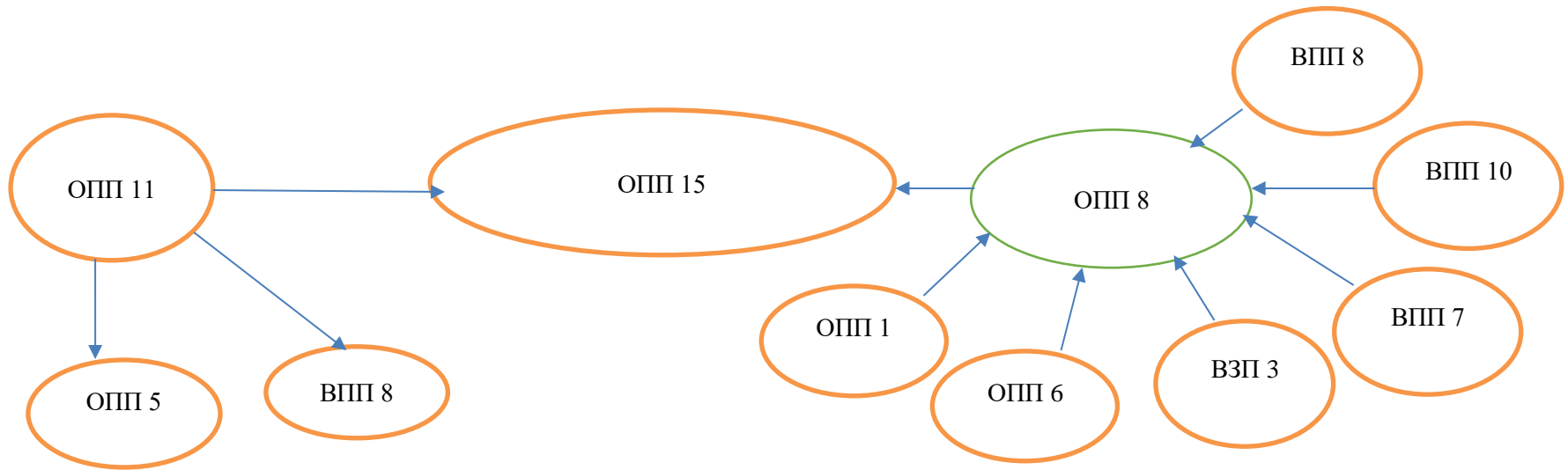
Таблица 5.2

	ОПП 17	ОПП 18	ОПП 19	ОПП 20	ОПП 21	ОПП 22	ОПП 23	ОПП 24	ОПП 25	ВЗП 1	ВЗП 2	ВЗП 3	ВЗП 4	ВБП 1	ВБП 2	ВБП 3	ВБП 4	ВБП 5	ВБП 6	ВБП 7	ВБП 8	ВБП 9	ВБП 10	
ПРН 1						+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	
ПРН 2						+	+	+	+															
ПРН 3						+	+	+	+									+						
ПРН 4											+	+	+	+	+				+		+			+
ПРН 5						+	+	+	+								+							
ПРН 6						+	+	+	+	+														
ПРН 7						+	+	+	+		+		+			+				+	+			
ПРН 8	+	+	+	+	+													+						
ПРН 9											+		+											
ПРН 10													+											
ПРН 11																								
ПРН 12			+	+	+					+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+
ПРН 13			+	+	+						+		+											
ПРН 14			+	+	+						+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+
ПРН 15	+	+	+	+	+						+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+
ПРН 16																					+		+	
ПРН 17	+	+	+	+	+						+										+		+	
ПРН 18	+	+	+	+	+																			
ПРН 19											+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 20						+	+				+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+
ПРН 21	+	+	+	+	+						+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 22	+	+	+	+	+						+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 23	+	+	+	+	+																			
ПРН 24	+	+	+	+																				
ПРН 25																						+		+
ПРН 26	+	+	+	+	+													+						
ПРН 27	+	+	+	+	+					+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 28	+	+	+	+	+						+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 29	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

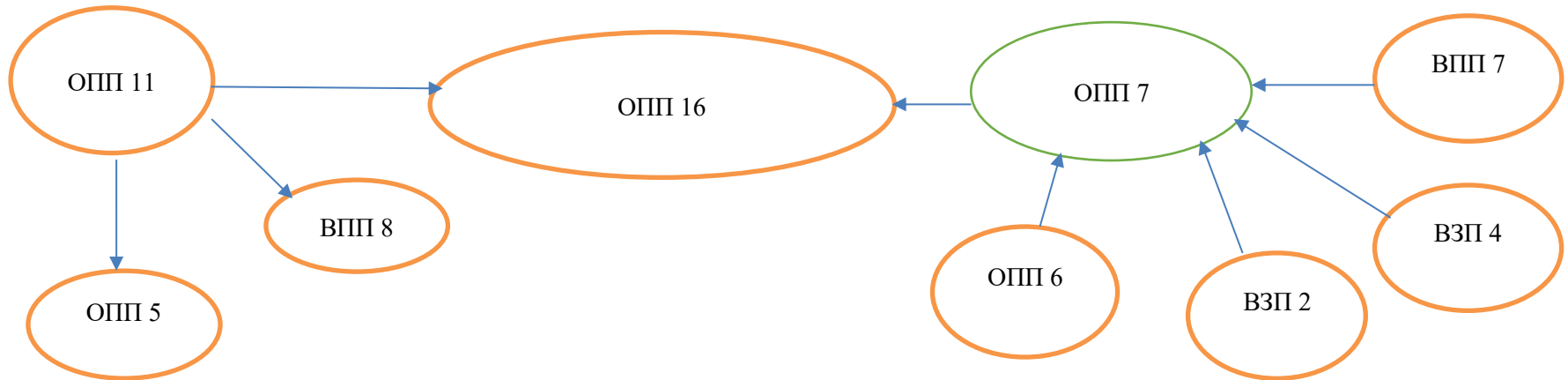
Додаток 1
Структурно-логічна схема ОП

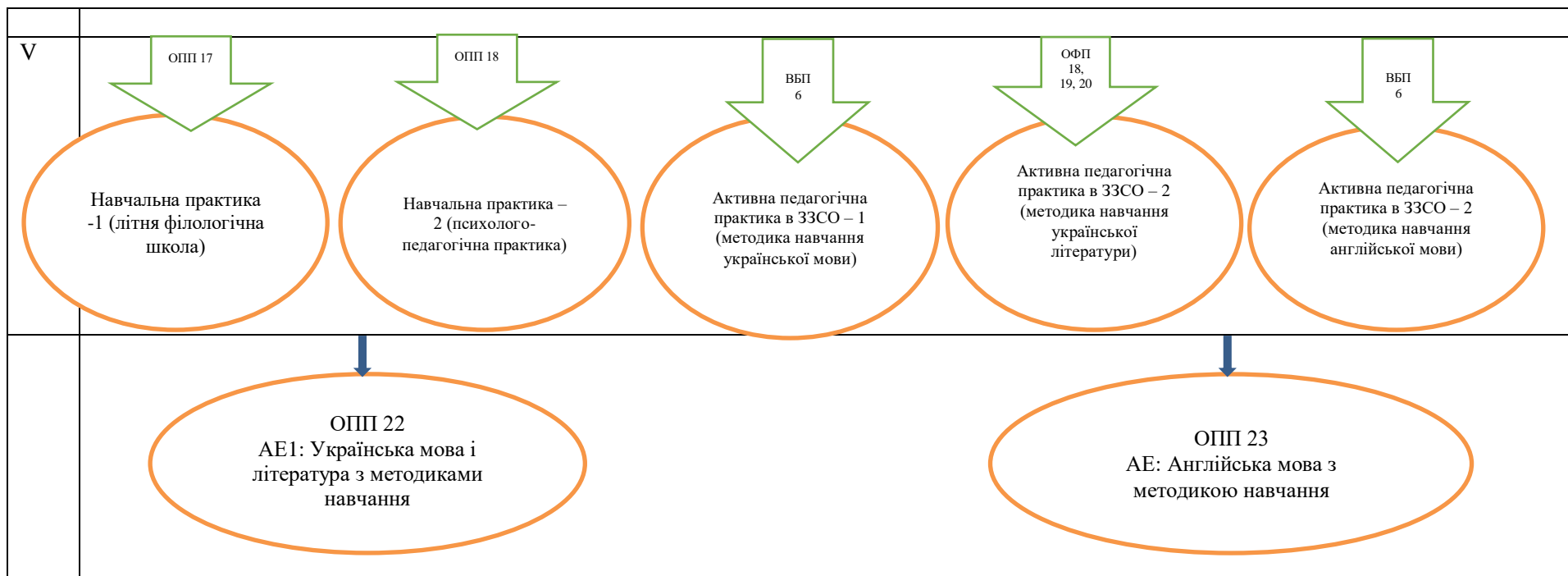

III

IV

ОПП 17
Навчальна практика
-1 (літня філологічна
школа)

ОПП 18
Навчальна практика –
2 (психолого-
педагогічна практика)

ВВП 6
Активна педагогічна
практика в ЗЗСО – 1
(методика навчання
української мови)

ОФП
18,
19, 20
Активна педагогічна
практика в ЗЗСО – 2
(методика навчання
української
літератури)

ВВП 6
Активна педагогічна
практика в ЗЗСО – 2
(методика навчання
англійської мови)

ОПП 22
АЕ1: Українська мова і
література з методиками
навчання

ОПП 23
АЕ: Англійська мова з
методикою навчання

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК

на освітньо-професійну програму
«Теорія і методика навчання: Українська мова і література та англійська мова»
ступінь вищої освіти - бакалавр
галузь знань 01 «Освіта/Педагогіка»
спеціальність 014 «Середня освіта (Українська мова і література)»
професійна кваліфікація: учитель української мови і літератури
та англійської мови

Освітньо-професійна програма підготовки бакалаврів зі спеціальності 014 «Середня освіта (Українська мова і література)» розроблена для підготовки бакалаврів з акцентом на формування здатності організовувати та здійснювати освітній процес з української мови і літератури та англійської мови в закладах загальної середньої освіти. Вона базується на Законі України «Про вищу освіту» та нормативних документах, які регламентують організацію освітнього процесу в закладах вищої освіти.

Метою освітньо-професійної програми є формування загальних та фахових компетентностей майбутніх учителів української мови і літератури та англійської мови для розв'язання складних професійних завдань та практичних проблем освітнього й науково-дослідницького характеру в галузі сучасної філології, педагогіки та методики середньої освіти; здатності до креативної науково-педагогічної діяльності в умовах закладів загальної середньої освіти.

Запропонований у програмі перелік компетентностей і програмних результатів навчання є достатнім для підготовки бакалавра освіти і відповідає сучасним вимогам і потребам роботодавців. Програма зорієнтована на оптимальне освітнє сполучення загальних і фахових компетентностей, які забезпечують комплексну підготовку фахівців у галузі середньої освіти за рахунок поєднання вивчення філологічних і психолого-педагогічних дисциплін з виробничою (педагогічною) практикою, а також конкурентоздатність випускників на сучасному ринку праці.

Програма підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 014 «Середня освіта (Українська мова і література)» ступеня «Бакалавр» загальним обсягом 240 кредитів ECTS передбачає оволодіння студентами 38 навчальними дисциплінами і, головне, проходження узгодженої системи практик, що на нашу думку, є ключовим у формуванні компетентностей майбутнього вчителя української мови і літератури та англійської мови.

Послідовність вивчення дисциплін, план і графік навчального процесу, перелік і обсяг нормативних і вибіркових дисциплін відповідають логічно-структурній схемі підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 014 «Середня освіта (Українська мова і література)» і сприяють забезпеченню відповідності програмних результатів навчання запиту стейкхолдерів.

Стейкхолдер:

Директор Миколаївського
муніципального колегіуму імені **В. Д. Чайки**,
Народний учитель України,
кандидат історичних наук, доцент

С. М. Січко

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму

«Теорія і методика навчання:

Українська мова і література та англійська мова»

ступінь вищої освіти - бакалавр

галузь знань 01 «Освіта/Педагогіка» –

спеціальність 014 «Середня освіта (Українська мова і література)»

Чорноморського національного університету імені Петра Могили

Визначення нашим суспільством стратегічної мети – входження до європейських структур, перш за все, до Європейського Союзу – зумовило необхідність здійснення низки кардинальних змін для інтеграції освітянської ланки до європейського освітнього простору. Нині відбувається перехід до Нової української школи, впроваджуються зміни на всіх ланках середньої та вищої освіти. Виконавцем, реалізатором цих змін постає вчитель. У цій ситуації вищі навчальні заклади, які готують майбутніх учителів, мають відповісти на суспільний запит щодо підготовки вчителя, який буде здатен працювати в сучасному освітньому середовищі, зважаючи на інноваційні вимоги.

З огляду на це, констатуємо, що в представленій освітньо-професійній програмі враховані суспільні вимоги, які є предметом обговорень, моніторингу, звернень педагогічної спільноти: сфокусовано увагу на педагогічній складовій при визначенні необхідних компетентностей та результатів навчання, зокрема, здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування методологій освітніх наук і характеризується комплексністю й визначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу в основній (базовій) середній школі.

Структура та зміст програми засвідчують розуміння розробниками актуальних проблем сучасної дидактики й філології. Усі освітні компоненти, передбачені навчальним планом, відповідають сучасним запитам щодо підготовки фахівців у галузі педагогічної діяльності, розвивають загальні й фахові компетентності, інтелектуальні та академічні навички, враховують вимоги суспільства, зокрема південного регіону. Увага фокусується на ґрунтовному засвоєнні української мови та літератури й англійської мови, особливостях навчання української мови та літератури й англійської мови в закладах загальної середньої освіти, що покликано сформувати усвідомлене переконання в практичній значущості різних інновацій системи освіти на професійному рівні.

Програма підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 014 «Середня освіта (Українська мова і література)» ступеня «Бакалавр» загальним обсягом 240 кредитів ECTS передбачає оволодіння студентами 38 навчальними дисциплінами, проходження логічно

побудованої системи практик. Однією з переваг освітньо-професійної програми є врахування вимог потенційних роботодавців при формуванні вибіркових навчальних дисциплін циклу загальної і професійної підготовки.

Отже, рецензована освітньо-професійна програма має необхідні структурні та змістові складові, відповідає основним критеріям якості вищої освіти, сучасному рівню розвитку педагогічної й філологічної науки та може бути рекомендована для впровадження в Чорноморського національного університету імені Петра Могили.

Директор Миколаївського обласного
інституту післядипломної педагогічної освіти,
професор кафедри мовно-літературної
та художньо-естетичної освіти

 В. І. Шуляр

Підпис Шуляра В.І. засвідчую
Юрист МоїпГО М. Б. Лутіс